Quickscan Wet natuurbescherming

Woningbouwplan Elsterstraatweg 51-57 Elst
EA210101.R01.V1.0

20 april 2023

GEONIUS

Quickscan Wet natuurbescherming

Woningbouwplan Elsterstraatweg 51-57 Elst
Rapportnummer EA210101.R01.V1.0
20 april 2023

Opdrachtgever
Damkro B.V.

Steenoven 9
3911TX Rhenen

+31 88 130 06 00
info@geonius.nl
Postbus 1097
6160 BB Geleen

Geonius.nl

Functie	Naam	Paraaf
Projectleider ecologie		
Collegiale toets		

Inhoud

1 Inleiding 4

2 Achtergrondinformatie 5

2.1 Situering plangebied 5

2.2 Ingreep 5

3 Resultaten 7

3.1 Methode 7

3.2 Soortenbescherming 7

3.3 Gebiedsbescherming 11

3.3.1 Natura 2000 11

3.3.2 Natuurnetwerk Nederland 11

3.3.3 Houtopstanden 11

4 Effectbeoordeling en toetsing 13

4.1 Soortenbescherming 13

4.1.1 Effectbeoordeling 13

4.1.2 Toetsing aan natuurwetgeving 14

4.1.3 Vervolgstappen en mitigerende maatregelen 15

4.2 Gebiedsbescherming 17

4.2.1 Effectbeoordeling 17

4.2.2 Vervolgstappen 18

5 Conclusie en advies 19

5.1 Conclusies 19

5.1.1 Soortenbescherming 19

5.1.2 Gebiedsbescherming 19

5.2 Advies 20

Bijlagen

Bijlage 1 Wetgeving

Bijlage 2 Impressie plangebied

1 Inleiding

Geonius Milieu B.V. heeft in opdracht van Damkro B.V. een quickscan Wet Natuurbescherming uitgevoerd ter plaatse van de locatie Elsterstraatweg 51-57 te Elst in gemeente Rhenen, provincie Utrecht.

Aanleiding voor deze quickscan Wet natuurbescherming vormt de woningbouwontwikkeling met bijbehorende terreininrichting. Dergelijke ingrepen kunnen leiden tot negatieve effecten op beschermde soorten en of beschermde gebieden en daarmee overtreding van de Wet Natuurbescherming (hierna Wnb). Zie bijlage 1 voor het wettelijk kader.

Doel van het onderzoek is om inzichtelijk maken welke beschermde natuurwaarden in het plangebied aanwezig (kunnen) zijn en te beoordelen of de voorgenomen werkzaamheden een negatief effect kunnen hebben op deze waarden.

In de conclusie wordt beoordeeld of de ingreep (deels) kan worden vrijgegeven, er maatregelen noodzakelijk zijn om overtreding te kunnen voorkomen en of een ontheffingsaanvraag Wnb benodigd is om de werkzaamheden uit te kunnen voeren.

Uitgangspunt is om inzichtelijk te maken onder welke condities de voorgenomen werkzaamheden kunnen worden uitgevoerd conform de Wnb.

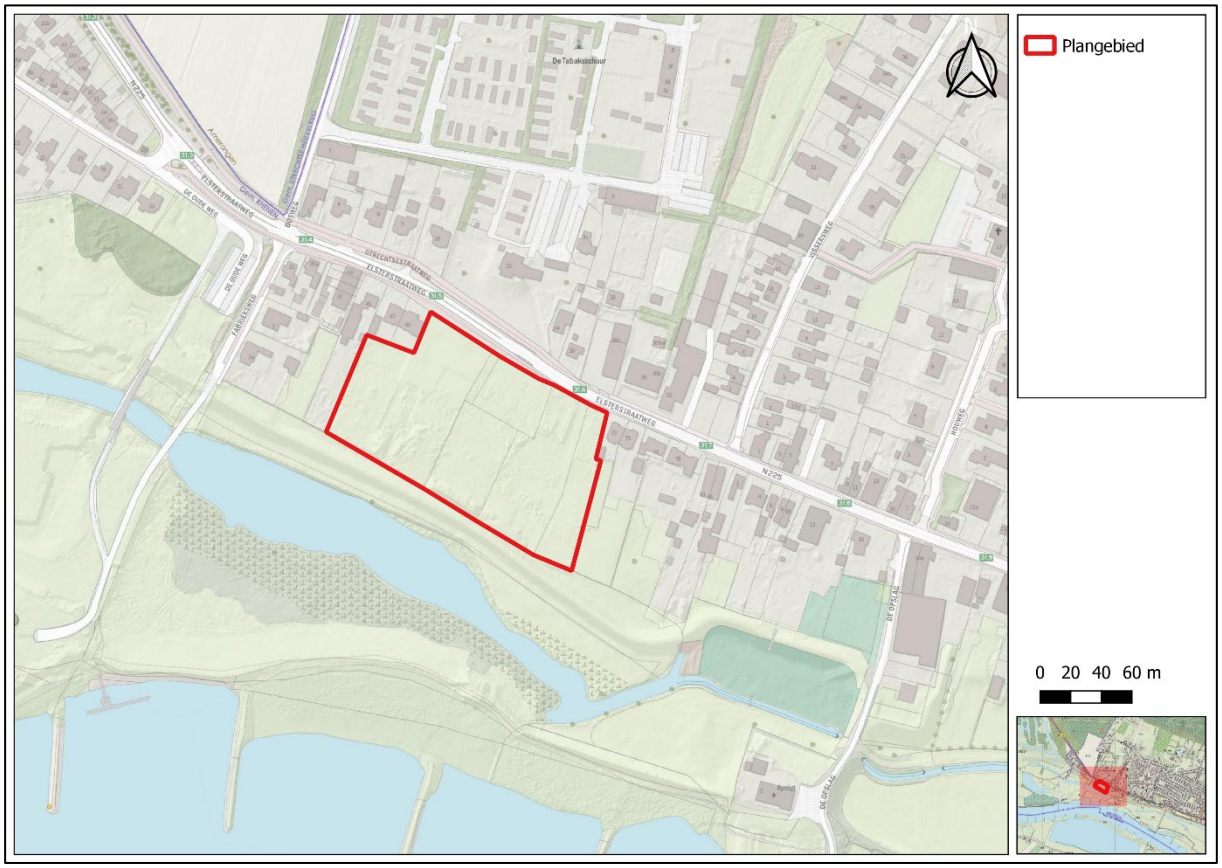
Geonius Groep B.V. en de verschillende divisies zijn gecertificeerd volgens de algemene kwaliteitsnorm NEN-EN-ISO 9001:2015, NEN-EN-ISO 14001:2015, VCA**2017/6.0 en CO_2 Prestatieladder niveau 3.

2 Achtergrondinformatie

2.1 Situering plangebied

Het plangebied betreft een perceel van ongeveer 1,7 hectare direct ten zuiden van de Elsterstraatweg in Elst in de gemeente Rhenen, provincie Utrecht. Het plangebied ligt bijna in het uiterste westen van het dorp Elst. Grenzend aan de zuidzijde van het plangebied ligt een dijk met daarachter een dode arm van de Neder-Rijn. De oeverbegroeiing van de dode arm is goed ontwikkeld. Op ongeveer tweehonderd meter ten zuiden van het plangebied stroomt de Neder-Rijn. Ten noorden van het plangebied ligt de Elsterstraatweg met daaraan gelegen woningen en tuinen. Ten oosten en westen, grenzend aan het plangebied liggen woningen met tuinen.

Het plangebied zelf betreft een momenteel braakliggend terrein. Het overgrote deel van het terrein is een verruigde grasweide en bestaat voornamelijk uit grassen en kruiden met aan de noordelijke rand opslag van jonge bomen (stamdiameter kleiner dan drie centimeter). Op enkele plaatsen zijn gronddepots aanwezig. Deze depots zijn grotendeels begroeid met braam en Aziatische duizendknoop (invasieve exoot). Deze exoot is in mindere mate ook verspreid over het terrein aanwezig. Er is geen open water aanwezig. Het plangebied is weergegeven in Figuur 1. In bijlage 2 is een impressie middels foto's van het plangebied opgenomen.

Figuur 1: Plangebied in dorpsrand Elst bij benadering met rood omlijnd.

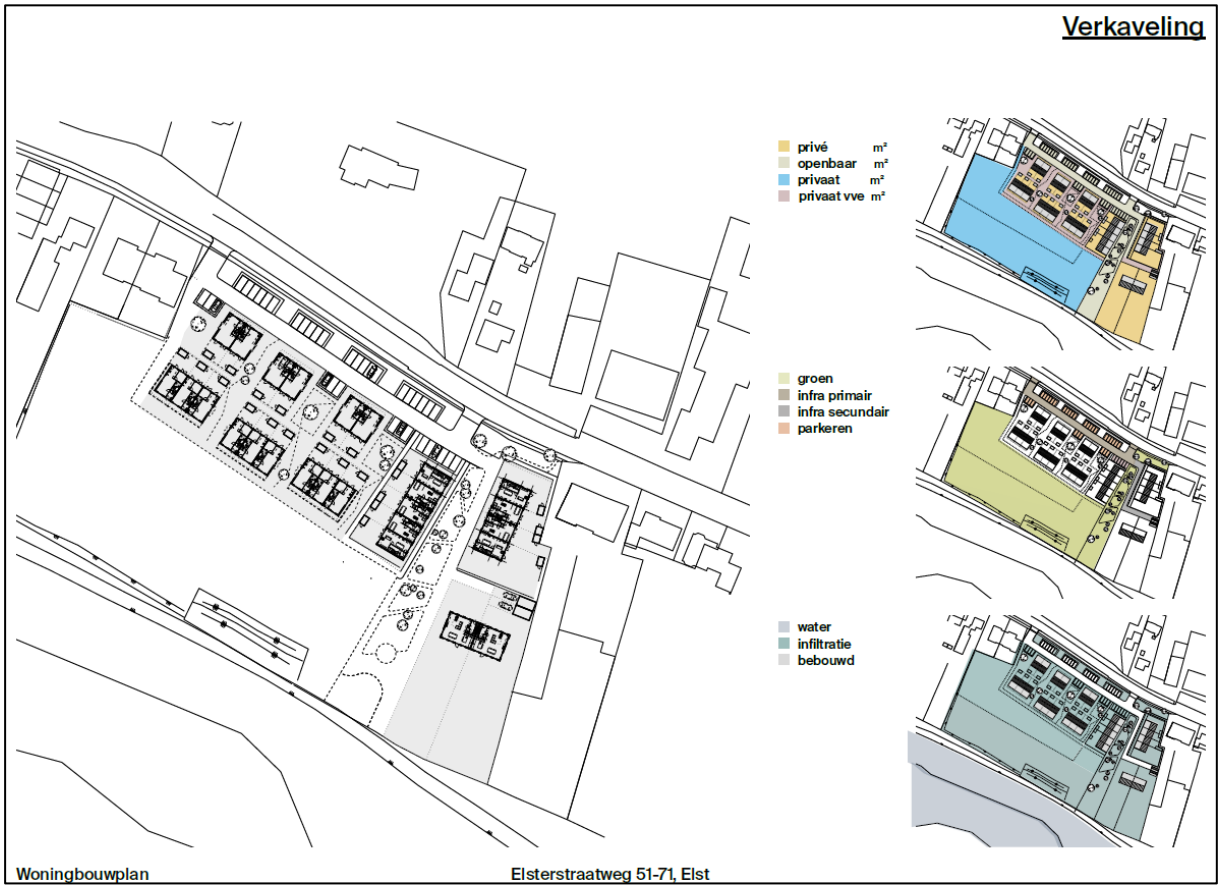
2.2 Ingreep

Op basis van de beschikbare gestelde inrichtingsschets (zie figuur 2) wordt uitgegaan van de volgende werkzaamheden (niet noodzakelijkerwijs in deze volgorde):

- Aanwezige begroeiing verwijderen;
- Bouwrijp maken van bouwlocatie;

- Heiwerkzaamheden (indien noodzakelijk);
- Bouw van woningen;
- Graafwerk voor aansluiting op nutsvoorzieningen;
- Aanleg verharding voor paden en parkeerplaatsen;
- Aanplant van nieuw groen;
- Plaatsen van additionele verlichting bij woningen;
- Aan- en afvoer van mens en machine voor uitvoeren van werkzaamheden.

Een planning of doorlooptijd is (nog) niet bekend. Ten behoeve van de effectbeoordeling wordt ervan uitgegaan dat de werkzaamheden op ieder moment in het jaar starten en gedurende het jaar uitgevoerd worden. Tevens is als uitgangspunt is opgenomen dat de werkzaamheden onder reguliere werkuren uitgevoerd worden. Kap van bomen behoort niet tot de ingreep.

Figuur 2: Inrichtingsschets

3 Resultaten

In dit hoofdstuk is de methode en de resultaten per soortgroep van de quickscan beschreven en zijn de omliggende beschermde natuurgebieden in relatie tot het plangebied beschreven.

3.1 Methode

In deze fase is een literatuurstudie en een veldbezoek uitgevoerd. Voor de literatuurstudie is gebruik gemaakt van verspreidings-gegevens van de Nationale Databank Flora en Fauna (NDFF) van de afgelopen tien jaar en tot vijfhonderd meter vanaf het plangebied (nabije omgeving) en relevante verspreidingsatlassen. Het verspreidingsgebied is bepaald op basis van uurhokken.

Het veldbezoek is uitgevoerd op 23 november 2022 door , ecoloog bij Geonius. Met het veldonderzoek is op basis van de fysieke kenmerken van het plangebied een indicatie gevormd van de mogelijk aanwezigheid van beschermde plant- en diersoorten. Hierbij is aandacht besteed aan alle relevante soortgroepen en beoordeeld of mogelijke standplaatsen, verblijfplaatsen, voortplantingsplaatsen of leefgebieden binnen of in de directe omgeving van het plangebied (kunnen) worden aangetast door de voorgenomen werkzaamheden.

De weersomstandigheden waren 11°C, 1 Bft. en geheel bewolkt.

3.2 Soortenbescherming

Uit het bronnenonderzoek en veldbezoek blijkt dat het plangebied onderdeel kan uitmaken of uitmaakt van het leefgebied van diverse beschermde soorten. In de hiernavolgende tabel is per soort(groep) aangegeven wat de functie en verwachte voorkomen binnen het plangebied betreft. Vervolgens is per soort(groep) een verklaring opgenomen omtrent de aan- of afwezigheid binnen het plangebied.

Tabel 1: Aanwezigheid en functie van plangebied voor beschermde soort(groep)en.

Soortgroep	Resultaten bureauonderzoek en veldbezoek	Functies aanwezig of te verwachten
Flora	*Bureauonderzoek* Er is geen beschermde flora bekend in het plangebied. Op enkele honderden meters ten noorden van het plangebied is korensla waargenomen (NDFF). Het plangebied valt binnen het verspreidingsgebied van beschermde plantensoorten als groot spiegelklokje, grote leeuwenklauw, kleine wolfsmelk, kluwenklokje, wilde ridderspoor en wilde weit.	Aanwezigheid beschermde flora uitgesloten binnen het plangebied.
	Veldbezoek Met het veldbezoek zijn geen beschermde soorten aangetroffen in het plangebied. Het plangebied vormt door de konijnen begraasde grasweide en sterke voedselrijkheid ondanks de inmiddels ontstane ruigte geen geschikte groeiomstandigheden .	
Vogels met een jaarrond beschermd nest	*Bureauonderzoek* In het plangebied is één waarneming van een buizerd bekend. Binnen vijfhonderd meter van het plangebied zijn waarnemingen bekend van gierzwaluw, havik, huismus, kerkuil, ooievaar, roek, slechtvalk, sperwer, steenuil, wespendief en zwarte wouw (NDFF). Steenuil is waargenomen	Plangebied kan onderdeel zijn van het essentiële leefgebied van nabij broedende huismussen.

Soortgroep	Resultaten bureauonderzoek en veldbezoek	Functies aanwezig of te verwachten
	op tweehonderd meter ten oosten van het plangebied. Op circa vierhonderd meter ten westen van het plangebied is een territorium van kerkuil vastgesteld. Rondom het plangebied zijn nabij de woningen territoria van huismus waargenomen. Gierzwaluw foerageert langs de Neder-Rijn. Ook zijn boerenzwaluw, oeverzwaluw en huiszwaluw bekend (NDFF).	Aanwezigheid jaarrond beschermde nesten binnen het plangebied uitgesloten. Aanwezigheid van nesten van huismus en gierzwaluw direct grenzend aan het plangebied zijn niet uitgesloten.
	Veldbezoek Binnen het plangebied is geen geschikt broedhabitat aanwezig van de steenuil, kerkuil, huismus of andere vogels met een jaarrond beschermd nest. Door de huidige staat van het plangebied vormt het optimaal leefgebied voor huismussen en huismus kan foerageren in het plangebied vanuit nabij gelegen broedplaatsen in de woonwijk. Daarbij kan het plangebied onderdeel uit kunnen maken van het essentiële leefgebied van nabij gelegen broedplaatsen van huismus. Ook kerkuil, steenuil en zwaluwen kunnen foerageren in het plangebied, echter zullen deze soorten afhankelijk zijn van een groter gebied en daarmee niet afhankelijk zijn van het plangebied. Door de afwezigheid van gebouwen of bomen zijn broedplaatsen uitgesloten. Het incidenteel voorbijkomen van soorten als havik, ooievaar, roek, slechtvalk, sperwer, wespendief en zwarte wouw kan echter niet uitgesloten worden.	
Vogels zonder jaarrond beschermd nest	*Bureauonderzoek* In en rondom het plangebied zijn waarnemingen van vogels zonder een jaarrond beschermd nest bekend. Het gaat hierbij om soorten als brilduiker, graspieper, geelgors, kleine plevier, kievit, fitis, tjiftjaf, merel, pimpelmees (NDFF).	Aanwezigheid van vogels zonder jaarrond beschermd nest zijn niet uit te sluiten binnen het plangebied.
	Veldbezoek Met het veldbezoek zijn waarnemingen gedaan van merel, pimpelmees en koolmees die actief foerageerden in het plangebied. Op en nabij de dode arm van de Neder-Rijn ten zuiden van het plangebied zijn wilde eend, fuut en torenvalk waargenomen. Het plangebied is voornamelijk geschikt voor struweelbroeders die kunnen nestelen in de braamstruwelen en de Aziatische duizendknoop. Broedplaatsen van deze soorten zijn in het plangebied niet uitgesloten.	
Vleermuizen	*Bureauonderzoek* Binnen het plangebied zijn geen waarnemingen bekend van vleermuizen. In de directe omgeving zijn waarnemingen bekend van foeragerende en ter plaatse aanwezige rosse vleermuis en gewone dwergvleermuis (NDFF).	Verblijfplaatsen binnen plangebied zijn uitgesloten. Verblijfplaatsen van gebouw bewonende soorten in nabijgelegen woningen zijn niet uitgesloten.
	Veldbezoek Gebouwen en bomen die verblijfplaatsen kunnen bieden aan vleermuizen zijn niet aanwezig binnen het plangebied. Verblijfplaatsen van boom bewonende vleermuizen zijn daarmee uitgesloten. De naastgelegen woningen bieden mogelijk wel geschikte verblijfplaatsen voor gebouwbewonende vleermuizen. Het plangebied is niet verlicht.	Foerageergebied wordt ingeschat als niet essentieel. Vliegroutes binnen het plangebied kunnen door het ontbreken van

Soortgroep	Resultaten bureauonderzoek en veldbezoek	Functies aanwezig of te verwachten
	Op basis hiervan wordt verwacht dat het foerageergebied deel uitmaakt van het netwerk van direct omliggende foerageergebieden maar dit geen essentiële functie zal vervullen. Langs de dijk en de dode arm van de Neder-Rijn ten zuiden van het plangebied en woningen en tuinen ten oosten en westen van het plangebied (Rijksstraatweg) worden wel vliegroutes verwacht van soorten die vanuit Elst naar het buitengebied en terug vliegen.	opgaande structuren uitgesloten worden. Op geringe afstand buiten het plangebied kunnen vliegroutes niet uitgesloten worden.
Grondgebonden zoogdieren	*Bureauonderzoek* Binnen het plangebied zijn geen waarnemingen bekend van grondgebonden zoogdieren (NDFF). Wel zijn er in de omgeving (vijfhonderdmeter) waarnemingen bekend van eekhoorn, egel, haas, ree, bosmuis, huisspitsmuis, vos en bever.	Foerageergebied van konijn en vos, bunzing, hermelijn en wezel aanwezig binnen plangebied. Verblijfplaatsen van konijn is vastgesteld. Verblijfplaatsen kleine marterachtigen zijn niet uitgesloten. Verblijfplaatsen van vos en andere middelgrote tot grote soorten uitgesloten. Algemeen voorkomende soorten zoals egel en kleine knaagdieren zijn niet uit te sluiten.
	Veldbezoek Met het veldbezoek zijn meerdere konijnen waargenomen die aanwezig waren in het braamstruweel en de begroeiing van Aziatische duizendknoop. Tevens zijn er langs de westelijke rand van het plangebied en langs de randen van de aangevulde grond diverse konijnenholen gevonden. Over het hele terrein zijn wissels en uitwerpselen van konijnen aangetroffen. Gezien de dekking die het struweel biedt en de konijnenholen kunnen ook verblijfplaatsen van marterachtigen als bunzing, hermelijn en wezel worden verwacht. Verblijfplaatsen van vos zijn niet aangetroffen en kunnen uitgesloten worden. Algemene soorten als egel, muizen en andere kleine zoogdiersoorten zullen op en rondom het plangebied voorkomen.	
Amfibieën	*Bureauonderzoek* Binnen het plangebied zijn geen waarneming bekend van amfibieën. In de nabije omgeving zijn wel waarnemingen bekend van algemene soorten als de gewone pad, bruine kikker, bastaardkikker en groene kikker (soort onbepaald). Tevens zijn buiten het plangebied meerdere waarnemingen bekend van de rugstreeppad. De meest nabij gelegen bekend populatie van rugstreeppad ligt binnen driehonderd meter van het plangebied. Verder ligt het gebied binnen het verspreidingsgebied van heikikker, kamsalamander, poelkikker en meerkikker. Er zijn geen verbindingen bekend met bestaande populaties in de omgeving en het plangebied.	Waterhabitat uitgesloten. Landhabitat en winterhabitat van rugstreeppad en algemeen voorkomende soorten als de gewone pad, bruine kikker, bastaardkikker is in de terreindelen met struweel niet uitgesloten.
	Veldbezoek Met het veldbezoek zijn geen amfibieën waargenomen. Daarbij moet vermeld worden dat de tijd van uitvoering en verborgen levenswijze voor deze soorten niet ideaal is. Door de afwezigheid van oppervlaktewater is waterhabitat voor deze soorten uit te sluiten. De dode arm van de Neder-Rijn is geschikt waterhabitat van waaruit algemene soorten in het plangebied kunnen komen. Landhabitat wordt zeker voor de met struweel begroeide terreindelen als geschikt ingeschat voor de in de omgeving aanwezig zijnde soorten. De	

Soortgroep	Resultaten bureauonderzoek en veldbezoek	Functies aanwezig of te verwachten
	aanwezige struwelen binnen het plangebied bieden wel geschikt landbiotoop. Soorten als kamsalamander, poelkikker en alpenwatersalamander hebben populaties op een wijdere afstand met diverse barrières tussen de populatie en het plangebied. Daarmee wordt aanwezigheid van deze strikt beschermde soorten uitgesloten.	
Reptielen	*Bureauonderzoek* Er zijn geen waarnemingen bekend van reptielen in het plangebied (NDFF). Binnen vijfhonderd meter van het plangebied zijn wel waarnemingen bekend van hazelworm, levendbarende hagedis en ringslang. De waarnemingen van hazelworm en levendbarende hagedis zijn in het bosgebied en landschapselementen (singels en houtwallen) en tuinen ten noorden van de Rijkstraatweg gedaan. De ringslang is op 75 meter ten westen van het plangebied waargenomen. Verder ligt het gebied binnen het verspreidingsgebied van zandhagedis.	Incidentele aanwezigheid van hazelworm en levendbarende hagedis is niet uitgesloten. Winterhabitat voor ringslang is mogelijk aanwezig in met struweel begroeide hogere terreindelen (aangevulde grond).
	Veldbezoek Met het veldbezoek zijn geen waarnemingen gedaan van reptielen. Daarbij moet vermeld worden dat de tijd van uitvoering en verborgen levenswijze voor deze soorten niet ideaal is. Het plangebied biedt goede leefomstandigheden voor hazelworm en levendbarende hagedis door de aanwezigheid van zandige bodems, een strooisellaag en voldoende structuurrijke plekken. Het plangebied is voor ringslang is niet ideaal maar kan gezien geschikt habitat grenzend aan het plangebied en hoger gelegen terreindelen die in de winter gebruikt kunnen worden om te overwinteren, niet uitgesloten worden. Gezien de nabij gelegen waarnemingen van levendbarende hagedis en hazelworm met de tussenliggende barrière van de N225 wordt een populatie in het plangebied niet verwacht. Hiervoor biedt het plangebied een te klein leefgebied wat niet aansluit op bestaande populaties. Echter gezien de nabije waarnemingen is een incidentele aanwezigheid van levendbarende hagedis of hazelworm niet uit te sluiten. Het gaat in een dergelijk geval niet om een vaste rust- of verblijfsplek.	Aanwezigheid van overige soorten uitgesloten.
Vissen	*Bureauonderzoek* Er zijn geen waarnemingen van beschermde soorten vissen in of nabij van het plangebied.	Aanwezigheid van (beschermde) vissen is uitgesloten.
	Veldbezoek Door de afwezigheid van oppervlakte water is de aanwezigheid van vissen uitgesloten.	
Insecten en overige ongewervelden	*Bureauonderzoek* Binnen en rondom het plangebied zijn geen waarnemingen bekend van deze soorten. Verder ligt het gebied binnen het verspreidingsgebied van de sleedoornpage, gevlekte witsnuitlibel, rivierrombout en kempense heidelibel.	Aanwezigheid van beschermde insecten en overige ongewervelden zijn uitgesloten.
	Veldbezoek	

Soortgroep	Resultaten bureauonderzoek en veldbezoek	Functies aanwezig of te verwachten
	Met het veldbezoek zijn geen waarnemingen gedaan van beschermde insecten en overige ongewervelden. Deze soorten stellen strenge eisen aan hun leefgebied zoals dood rottend hout, wateroppervlaktes met een goede waterkwaliteit en bepaalde waardplanten in een verder geschikte omgeving. Het plangebied biedt deze omstandigheden niet.	
Invasieve exoten	*Veldbezoek* De invasieve exoot Aziatische duizendknoop is voornamelijk aangetroffen op de met aangevulde grond verhoogde terreindelen die tegen de zuidrand van het plangebied liggen. De soort is in mindere mate verspreid over het terrein aangetroffen.	-

3.3 Gebiedsbescherming

3.3.1 Natura 2000

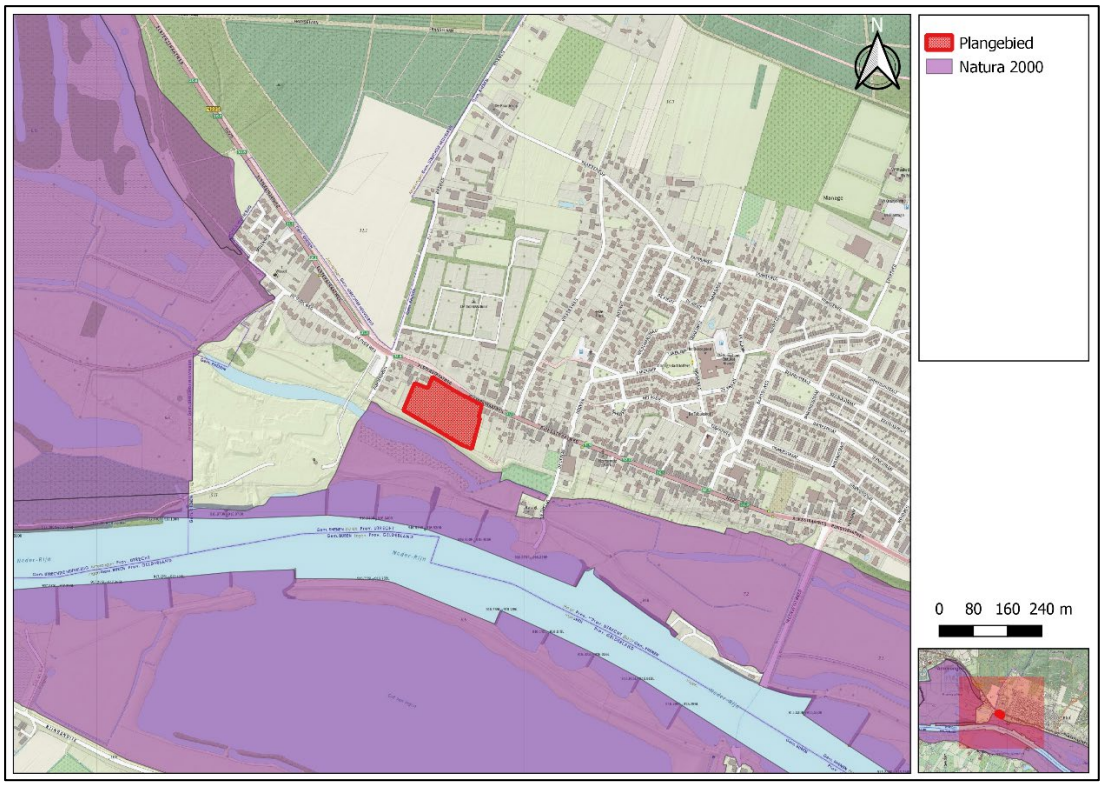
Op enkele meters ten zuiden van het plangebied ligt Natura 2000-gebied 'Rijntakken'. Op een afstand van ca. 3,3 kilometer ligt in westelijke richting ligt Natura 2000-gebied 'Kolland & Overlangbroek'. Op een afstand van ca. 6,3 kilometer in oostelijke richting het Natura 2000-gebied 'Binnenveld' en op 13,0 kilometer het Natura 2000-gebied 'Veluwe'. Op een afstand van 24,0 kilometer in zuidwestelijke richting ligt het Natura 2000-gebied 'Lingegebied & Diefdijk-Zuid' (Figuur 3).

3.3.2 Natuurnetwerk Nederland

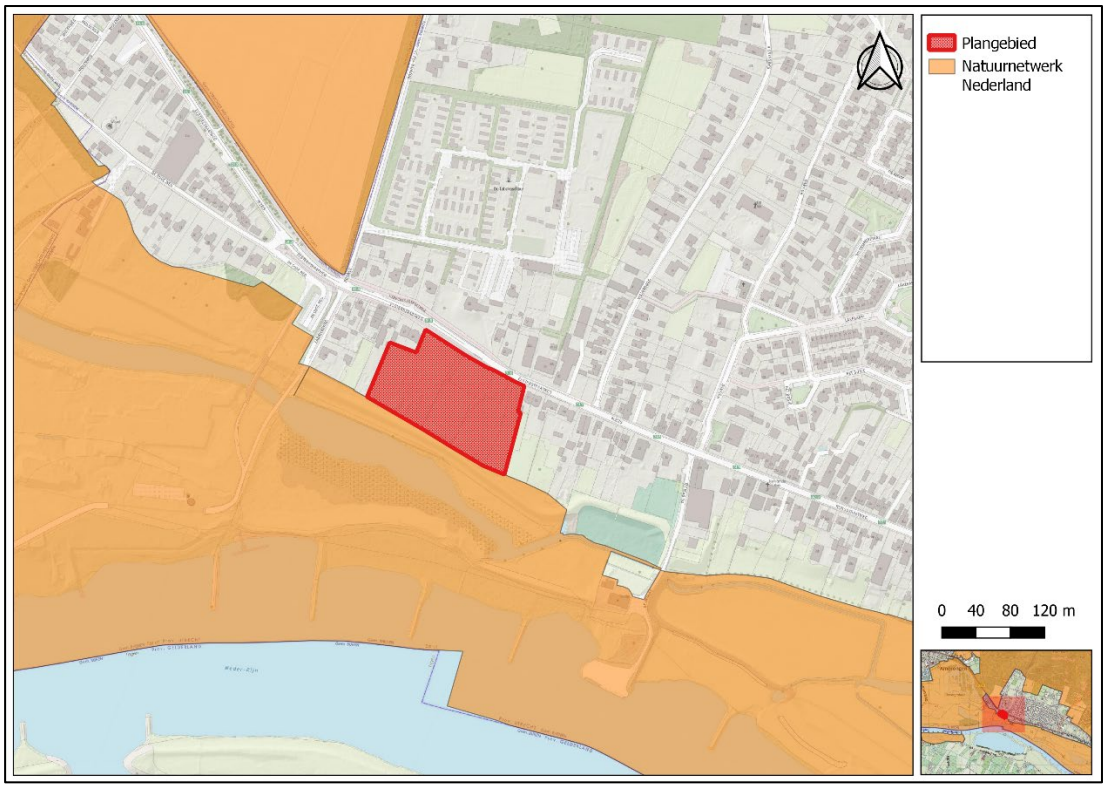
Direct grenzend aan de zuidzijde van het plangebied ligt een gebied van het Natuurnetwerk Nederland (zie Figuur 4).

3.3.3 Houtopstanden

Er zijn geen houtopstanden aanwezig in het plangebied.

Figuur 3: Ligging van het plangebied t.o.v. nabijgelegen Natura 2000-gebied ‘Rijntakken’.

Figuur 4: Ligging plangebied t.o.v. Natuurnetwerk Nederland.

4 Effectbeoordeling en toetsing

De volgende hoofdstukken zijn opgesteld op basis van wat hiervoor is beschreven onder doel, werkzaamheden en planning. Wijzigingen in planning, fasering, uitvoermethode of geheel nieuwe activiteiten in afwijking van dit rapport, dienen vooraf getoetst te worden door de ecoloog. Deze kunnen immers ook (nieuwe) negatieve effecten hebben op de mogelijk aanwezige flora en fauna. Ecologische onderzoeken en te treffen maatregelen zijn gebonden aan specifieke perioden voor uitvoering. Om ongewenste uitloop te voorkomen, is het daarom noodzakelijk om wijzigingen zo vroeg mogelijk in beeld te brengen en te communiceren met de ecoloog.

4.1 Soortenbescherming

4.1.1 Effectbeoordeling

In de onderstaande Tabel is per soortgroep voor de mogelijk aanwezige soorten aangegeven of er negatieve effecten op kunnen treden door de voorgenomen ingreep.

Tabel 2: Effecten per soortgroep als gevolg van de ingreep.

Soortgroep	Mogelijke effecten	Toetsing noodzakelijk?
Vogels met een jaarrond beschermd nest	Bij aanwezigheid van nesten nabij het plangebied kunnen door verstoring van huismus en/ of gierzwaluw verlaten worden. Daarbij kunnen deze verblijfplaatsen ongeschikt raken en met een uitvoering in het broedseizoen aanwezige jongen gedood worden. Door verlies van essentieel foerageergebied kunnen tevens nesten van huismus ongeschikt raken.	Ja
Vogels zonder een jaarrond beschermd nest	Door het rooien van struweel en bouwwerkzaamheden uit te voeren in het broedseizoen kunnen aanwezige dieren gedood en/ of verstoord worden. Daarbij kunnen tevens door rooien van struweel en bouwwerkzaamheden in het broedseizoen nesten verstoord en. Of vernield worden.	Ja
Vleermuizen	Verstoring van dieren die gebruik maken van mogelijke vliegroutes grenzend aan het plangebied door gebruik additionele verlichting voor bouwactiviteiten en permanente verlichting van woningen en parkeerplaatsen in het plangebied. Indien heiwerkzaamheden noodzakelijk zijn kunnen verblijfplaatsen ongeschikt worden voor gebouwbewonende vleermuizen in nabijgelegen woningen door trillingen verstoord worden. Verlies van foerageergebied word gezien als significant vanwege de aanwezigheid van voldoende alternatief foerageergebied in de directe omgeving.	Ja
Grondgebonden zoogdieren	Doden en verstoren van algemene (en vrijgestelde) grondgebonden zoogdieren en vernietiging en verstoring van verblijfplaatsen door rooien van struweel, bouwwerkzaamheden en verlies foerageergebied door ingebruikname van terrein.	Nee*

Soortgroep	Mogelijke effecten	Toetsing noodzakelijk?
Amfibieën	Doden en verstoren van algemene amfibieën en rugstreeppad in landbiotoop en vernietiging van vaste rust- en verblijfplaatsen door rooien van struweel en bouwwerkzaamheden.	Ja, ten aanzien van de rugstreeppad*
Reptielen	Doden, verstoren en vernietiging van verblijfplaatsen ringslang door rooien van struweel en bouwwerkzaamheden. Door uitvoeren van rooien van struweel en bouwwerkzaamheden kunnen incidenteel aanwezige individuen van levendbarende hagedis en/ of hazelworm gedood of verwond worden.	Ja

*Provincie Utrecht hanteert een vrijstelling voor een aantal in het plangebied mogelijk aanwezige soorten grondgebonden zoogdieren en amfibieën. Zie hiervoor bijlage 1. Deze soorten worden niet in de toetsing meegenomen. Desondanks geldt wel de zorgplicht voor deze en alle andere soorten.

4.1.2 Toetsing aan natuurwetgeving

Zoals gebleken uit de effectbeoordeling kunnen er mogelijk negatieve effecten optreden voor de soorten ten gevolge van de ingreep. Deze negatieve effecten resulteren mogelijk in een overtreding van de verbodsbepalingen van de Wnb. In dit hoofdstuk is de ingreep getoetst in de (mogelijk) aanwezige soorten.

In de onderstaande Tabel wordt inzichtelijk gemaakt tot welke beschermingscategorie de (mogelijk) aanwezige soorten toe behoren.

Tabel 3: Beschermingscategorie van de mogelijk aanwezige soorten.

Soort/soortgroep	Beschermingscategorie
Vogels met een jaarrond beschermd nest	Vogelrichtlijnsoorten – Artikel 3.1 van de Wnb
Vogels zonder een jaarrond beschermd nest	Vogelrichtlijnsoorten – Artikel 3.1 van de Wnb
Gebouwbewonende vleermuizen	Habitatrichtlijnsoorten – Artikel 3.5 van de Wnb
Amfibieën: rugstreeppad, heikikker, poelkikker, kamsalamander	Habitatrichtlijnsoorten – Artikel 3.5 van de Wnb
Reptielen: zandhagedis	Habitatrichtlijnsoorten – Artikel 3.5 van de Wnb
Reptielen: hazelworm, levendbarende hagedis, ringslang	Andere soorten – Art. 3.10, lid 1 van de Wnb

Per beschermingscategorie worden de effecten op deze soorten in onderstaande tabellen getoetst aan de Wnb. Met deze toetsing wordt geen rekening gehouden met eventuele maatregelen die deze effecten verzachten.

Tabel 4: Overzicht van overtredingen van de verbodsbepalingen van de Vogelrichtlijn (Art. 3.1 Wnb).

Soort	Lid 1	Lid 2	Lid 3	Lid 4	Toelichting
Broedvogels met jaarrond beschermd nest	X	X	-	X	Effecten treden enkel op wanneer in het broedseizoen gewerkt wordt. Toelichting lid 4: De verstoring door te werken in het broedseizoen is mogelijk zodanig dat deze van wezenlijke invloed is op de lokale staat van instandhouding. Deze soorten zijn immers niet voldoende in staat om zich aan te passen naar andere omstandigheden.
Broedvogels zonder jaarrond beschermd nest	X	X	-	-	Effecten treden enkel op wanneer in het broedseizoen gewerkt wordt. Toelichting lid 4: De verstoring door te werken in het broedseizoen wordt niet verwacht dat deze van wezenlijke invloed is op de lokale staat van

					instandhouding gezien de nestmogelijkheden in de omgeving en het vermogen van deze soorten om zich elders te vestigen.

Toelichting verbodsbepalingen	
Het is verboden om:	
Lid 1	: te doden of te vangen
Lid 2	: opzettelijk nesten, rustplaatsen en eieren te vernielen of te beschadigen, of nesten van vogels weg te nemen
Lid 3	: eieren te rapen en deze onder zich te hebben
Lid 4	: opzettelijk te verstoren; verstoring toegestaan indien niet van wezenlijke invloed op de staat van instandhouding
Lid 5	: het verbod, bedoeld in het vierde lid, is niet van toepassing indien de storing niet van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding van de desbetreffende vogelsoort.

Tabel 5: Overzicht van overtredingen van de verbodsbepalingen van de Habitatrichtlijn (Art. 3.5 Wnb).

Soort	Lid 1	Lid 2	Lid 3	Lid 4	Lid 5	Toelichting
Vleermuizen	-	X	-	-	-	
Rugstreeppad	X	X	X	X	-	Mogelijk aanwezige dieren in het winterhabitat kunnen door graafwerkzaamheden mogelijk gedood of verstoord worden. Met de bouwactiviteiten kunnen tevens ideale omstandigheden ontstaan waardoor rugstreeppadden het terrein juist opzoeken waardoor ze ook gedood kunnen worden. In een dergelijk geval kunnen ook eieren van dieren vernield worden.

Toelichting verbodsbepalingen	
Het is verboden om:	
Lid 1	: opzettelijk te doden of te vangen
Lid 2	: opzettelijk te verstoren
Lid 3	: eieren van de dieren opzettelijk te vernielen of te rapen
Lid 4	: voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren te beschadigen of te vernielen
Lid 5	: opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernielen

Tabel 6: Overzicht van overtredingen van de verbodsbepalingen van de Andere soorten (Art. 3.10 lid 1 Wnb).

Soort	Lid 1a	Lid 1b	Lid 1c	Toelichting
Ringslang	X	X	-	Mogelijk aanwezige dieren kunnen door graafwerkzaamheden mogelijk gedood worden. Mogelijk aanwezige rustplaatsen (winterhabitat) kunnen door graafwerkzaamheden vernield worden.
Levendbarende hagedis	X	-	-	Mogelijk aanwezige dieren kunnen door graafwerkzaamheden mogelijk gedood worden..
Hazelworm	X	-	-	Mogelijk aanwezige dieren kunnen door graafwerkzaamheden mogelijk gedood worden.

Toelichting verbodsbepalingen	
Het is verboden om:	
Lid 1a	: opzettelijk te doden of te vangen
Lid 1b	: vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen opzettelijk te beschadigen of te vernielen
Lid 1c	: opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernielen

4.1.3 Vervolgstappen en mitigerende maatregelen

Uit de toetsing aan de natuurwetgeving is gebleken dat de negatieve effecten van de ingreep mogelijk leiden tot een overtreding van de verbodsbepalingen van de Wnb. De Wnb stelt dat alles in het realistisch mogelijke gedaan moet worden om deze negatieve effecten te voorkomen of te verzachten (mitigeren). Hieronder wordt een voorstel gedaan om de negatieve effecten op soorten te voorkomen. Het advies is om deze maatregelen vast te laten leggen in een ecologisch werkprotocol zodat de uitvoering ervan geborgd wordt.

Als blijkt dat deze maatregelen niet, niet volledig uitvoerbaar zijn óf niet te mitigeren zijn is nader onderzoek noodzakelijk om inzichtelijk te maken of de soort voorkomt in het plangebied en of de verwachte negatieve effecten daadwerkelijk optreden. Als beschermde soorten aanwezig zijn waar mitigerende effecten niet (volledig) op voorhand te mitigeren zijn, is een ontheffing soorten Wnb noodzakelijk.

Broedvogels met een jaarrond beschermd nest

De effecten op broedvogels met een jaarrond beschermd nest kunnen op voorhand worden voorkomen door het toepassen van trillingsarme heimethoden of te werken buiten het broedseizoen (maart t/m augustus). Als dat niet mogelijk is zal afstemming met een ecoloog noodzakelijk zijn ter verantwoording dat er zich geen broedende vogels ophouden binnen de directe invloedsfeer van verstorende activiteiten binnen de ingreep.
Onderzoek naar huismus is nodig om nestplaatsen in nabijgelegen woningen/bebouwing inzichtelijk te maken. Daarmee een beoordeling van essentieel leefgebied van deze nesten om daarmee inzichtelijk te maken of verlies van leefgebied leidt tot wezenlijk effecten op nestplaatsen.

Broedvogels zonder een jaarrond beschermd nest

De effecten op broedvogels zonder jaarrond beschermd nest kunnen op voorhand voorkomen worden door te werken buiten het broedseizoen (buiten de periode maart t/m augustus). Als dat niet mogelijk is zal afstemming met een ecoloog noodzakelijk zijn ter verantwoording dat er zich geen broedende vogels ophouden binnen de directe invloedsfeer van verstorende activiteiten binnen de ingreep. Daarbij dient altijd rekening gehouden te worden met eventueel andere aanwezige functies in het plangebied.

Vleermuizen

Negatieve effecten op mogelijke verblijfplaatsen van vleermuizen in nabijgelegen woningen kunnen voorkomen worden door het toepassen van trillingsarme heimethoden. Indien dit niet mogelijk is zal nader onderzoek noodzakelijk zijn om verblijfplaatsen, soorten en aantallen in nabijgelegen woningen in beeld te brengen. Deze informatie is noodzakelijk om soorten uit te sluiten of, mits aanwezig over te gaan naar het verkrijgen van een ontheffing Wnb.

Effecten op mogelijke vliegroutes van vleermuizen kunnen voorkomen worden door te werken tussen zonsopkomst en zonsondergang. Het gebruik van bouwplaatsverlichting, beveiligingsverlichting en permanente verlichting kan verstorend zijn mits niet goed toegepast. De noodzaak tot nader onderzoek uitgevoerd naar het gebruik van de dijk en de rij woningen langs de Rijksstraatweg als functie vliegroute kan voorkomen worden door bouwplaats verlichting of andere verlichting achterwege te laten of zo toe te passen dat er geen sprake is van toename lichtintensiteit op mogelijke vliegroutes.

Rugstreeppad

Voor rugstreeppad is vastgesteld dat bij aanwezigheid van functies de werkzaamheden kunnen leiden tot doden, verstoren van dieren. Nader onderzoek is noodzakelijk om de aanwezigheid van rugstreeppad vast te stellen in het landbiotoop. Bij aanwezigheid van functies van rugstreeppad zal het voornemen ontheffing plichtig zijn in het kader van de Wnb.

Op basis van deze beoordeling zal er een ontheffing Wnb aangevraagd moeten worden om de voorgenomen handelingen uit te kunnen voeren. Een concreet mitigatieplan is onderdeel van de benodigde onderbouwing van de ontheffingsaanvraag.

Als onderdeel van dit mitigatieplan dienen effecten op de rugstreeppad voorkomen te worden door eventueel aanwezige dieren in het werkterrein weg te vangen in de periode 15 februari – 15 oktober (de actieve periode van deze amfibieën) om daarna buiten het werkterrein in een geschikt leefgebied weer uit te zetten. Tegelijkertijd dient het werkterrein met schermen afgezet te worden zodat dieren niet in het werkterrein kunnen komen gedurende de werkzaamheden.

Ringslang, levendbarende hagedis, hazelworm
Voor deze reptielen is vastgesteld dat bij aanwezigheid van functies de werkzaamheden kunnen leiden tot doden, verstoren van dieren die zich ophouden in de invloedsfeer van de werkzaamheden. Voorafgaand aan de werkzaamheden dient het plangebied in de periode april t/m september en onderzocht te worden op de aanwezigheid van deze dieren.

Indien de aanwezigheid van een van deze reptielen is vastgesteld zal een ontheffing Wnb aangevraagd moeten worden om de voorgenomen handelingen uit te kunnen voeren. Een concreet mitigatieplan is onderdeel van de benodigde onderbouwing van de ontheffingsaanvraag.

Als onderdeel van dit mitigatieplan dienen effecten op deze reptielen voorkomen te worden door dieren in het werkterrein weg te vangen in de periode 1 april – 15 september (de actieve periode van deze reptielen) om daarna buiten het werkterrein in een geschikt leefgebied weer uit te zetten. Tegelijkertijd dient het werkterrein met schermen afgezet te worden zodat dieren niet in het werkterrein kunnen komen gedurende de werkzaamheden.

4.2 Gebiedsbescherming

4.2.1 Effectbeoordeling

Natura 2000
Door de ligging van het plangebied buiten het Natura 2000-gebied zijn directe effecten uitgesloten. Echter, een effect kan niet uitgesloten worden als gevolg van stikstofdepositie, gezien de afstand van enkele meters tot dichtstbij gelegen Natura 2000-gebied ‘Rijntakken’ en de omvang van de werkzaamheden. Ook andere Natura 2000-gebieden binnen een straal van 25 km kunnen negatieve effecten ondervinden van de stikstofdepositie die voortkomt uit de realisatiefase en gebruiksfase van het project.

Een kans op stikstofdepositie in de realisatiefase en de gebruiksfase op het nabijgelegen Natura 2000-gebieden is niet op voorhand geheel uit te sluiten.

Het is daarom noodzakelijk om door middel van een stikstofdepositieberekening voor beide fases te bepalen of de nieuwe situatie leidt tot een meetbare stikstofdepositie toename op Natura 2000-gebieden. Op basis van het resultaat van deze berekening kan worden bepaald of en welke vervolgstappen genomen moeten worden.

Natuur Netwerk Nederland
Door de ligging van het plangebied buiten het NNN zijn negatieve effecten ten gevolge van de ingreep uitgesloten.

Houtopstanden
Binnen het plangebied zijn geen houtopstanden aanwezig. Daarmee voldoet de ingreep niet aan de voorwaarden van het onderdeel houtsopstanden in het kader van de Wnb.

4.2.2 Vervolgstappen

Ten aanzien van gebiedsbescherming dient de volgende vervolgstap genomen te worden:

- Stikstofdepositieberekening met Aerius om effecten voor het aspect stikstof te bepalen met betrekking tot de gebruiksfase en de realisatiefase.

5 Conclusie en advies

Geonius Milieu B.V. heeft in opdracht van Damkro B.V. een quickscan Wet natuurbescherming uitgevoerd ter plaatse van de locatie Elsterstraatweg 51-57 te Elst, gemeente Rhenen, provincie Utrecht.

Aanleiding voor deze quickscan Wet natuurbescherming vormt de woningbouwontwikkeling met bijbehorende terreininrichting. Dergelijke ingrepen kunnen leiden tot negatieve effecten op beschermde soorten en of beschermde gebieden en daarmee overtreding van de Wet Natuurbescherming (hierna Wnb).

Doel van het onderzoek is om inzichtelijk maken welke beschermde natuurwaarden in het plangebied aanwezig (kunnen) zijn en te beoordelen of de voorgenomen werkzaamheden een negatief effect kunnen hebben op deze waarden.

5.1 Conclusies

5.1.1 Soortenbescherming

Uit de quickscan is gebleken dat het plangebied functies biedt voor de volgende beschermde soorten:

- Broedvogels met een jaarrond beschermd nest – mogelijk (essentieel) leefgebied van huismus in plangebied aanwezig. Broedplaatsen en leefgebied van diverse soorten in de omgeving aanwezig;
- Broedvogels zonder een jaarrond beschermd nest – leefgebied en broedplaatsen in en nabij plangebied;
- Vleermuizen – foerageergebied, vliegroute van diverse soorten vleermuizen. Verblijfplaatsen van gebouwbewonende vleermuizen nabij plangebied mogelijk aanwezig.;
- Grondgebonden zoogdieren – leefgebied en verblijfplaatsen van diverse algemene soorten;
- Amfibieën – landbiotoop van rugstreeppad en diverse algemene soorten;
- Reptielen – mogelijke verblijfplaatsen van ringslang in plangebied en mogelijk incidentele aanwezigheid van levendbarende hagedis en hazelworm in het plangebied.

Door de voorgenomen ingreep leidt dit tot negatieve effecten en daarmee een overtreding van de verbodsbepalingen van de Wnb. Een deel van deze negatieve effecten zijn voor een aantal soorten te mitigeren (zie 4.1.3). Het toepassen van deze mitigerende maatregelen is niet vrijblijvend. Het niet of niet goed nakomen van deze maatregelen kan alsnog leiden tot overtreding van verbodsbepalingen uit de Wet natuurbescherming. Echter ten aanzien van huismus, vleermuizen, rugstreeppad en reptielen zijn negatieve effecten niet op voorhand te mitigeren. Nader onderzoek is noodzakelijk om mogelijke functies van deze soorten in het plangebied inzichtelijk te maken (zie 4.1.3.).

Op basis van de resultaten van dit onderzoek kan bepaald worden of het voornemen ontheffing plichtig is in het kader van de Wnb. Het kan mogelijk zijn dat de noodzakelijke mitigerende maatregelen aangevuld worden. Deze kunnen van invloed zijn op de tijdsdoorloop en uitvoering van de werkzaamheden.

5.1.2 Gebiedsbescherming

Het plangebied ligt niet binnen een Natura 2000-gebied of NNN-gebied. Wel ligt op enkele meters ten zuiden van het plangebied het Natura 2000-gebied ‘Rijntakken’. Dit project heeft zowel in de realisatiefase als de gebruiksfase een mogelijk effect op omliggende Natura 2000-gebieden door stikstofdepositie.

Ten aanzien van het NNN en houtopstanden zijn geen vervolgstappen noodzakelijk. Negatieve effecten zijn immers op voorhand uit te sluiten.

5.2 Advies

Soortenbescherming

Op basis van de conclusies van de quickscan Wet natuurbescherming wordt geadviseerd om:

- Bij gebruik van heimethoden die trillingen veroorzaken, extra lichtintensiteit op naastgelegen woningen en dijk en verwijderen vegetatie en graafwerkzaamheden in winterperiode is ook onderzoek nodig naar aanwezigheid en functies van vleermuizen en ringslang (zie 4.1.3.).
- De in deze rapportage genoemde mitigerende maatregelen onder paragraaf 4.1.3 in te passen in de planning en manier van uitvoering.
- De in deze rapportage genoemde mitigerende maatregelen onder paragraaf 4.1.3 vast te laten leggen in een ecologisch werkprotocol (EWP). Dit EWP dient als naslagwerk voor de te nemen maatregelen en als borging dat de werkzaamheden conform dit plan zijn uitgevoerd.

Gebiedsbescherming

Op basis van de conclusies van de quickscan Wet natuurbescherming wordt geadviseerd om voor de gebruiksfase en de realisatiefase van het voornemen een stikstofdepositieberekening met Aerius opgesteld te worden om de effecten van stikstof te bepalen. Deze berekening kan door Geonius worden uitgevoerd.

Invasieve exoten

Ten aanzien van de aanwezigheid van Aziatische duizendknoop in het plangebied wordt geadviseerd het landelijk protocol ‘omgaan met Aziatische duizendknopen’ te hanteren. Dit voorkomt verspreiding van deze zeer invasieve exoot en geeft richtlijnen hoe hiermee om te gaan.

Bijlagen

Bijlage 1 Wetgeving

Toetsingskader

De Wet natuurbescherming (Wnb) is per 1 januari 2017 van kracht. Deze wet regelt de bescherming van soorten, Natura 2000-gebieden en houtopstanden. Verder is per provincie het Natuur Netwerk Nederland beschermd door middel van een provinciale verordening. In onderstaande paragrafen wordt het wettelijke kader per thema kort uiteengezet.

Soortenbescherming

De Wet natuurbescherming is sinds 1 januari 2017 van kracht en dient als vervanger van de vroegere Flora en Faunawet, Natuurbeschermingswet en Boswet. De *zorgplicht* en *Hoofdstuk 3* van voorgenoemde wet behandelen de soortenbescherming binnen Nederland, waaronder zowel plant- als diersoorten vallen. Voorheen was de rijksoverheid het bevoegd gezag, echter is dit sinds de invoering van de Wet Natuurbescherming gedelegeerd naar de provincies.

De zorgplicht is vermeld onder artikel 1.11 van de Wet natuurbescherming. In de zorgplicht wordt de intrinsieke waarde van alle in het wild levende plant- en diersoorten beschermd. Dit is onafhankelijk van de beschermde status van het dier en geeft een basisbescherming voor soorten. In de praktijk betekent de zorgplicht dat eenieder voldoende zorg in acht dient te nemen voor de in het wild levende dieren en planten, met hun directe leefomgeving, wanneer in het landschap ruimtelijke ontwikkelingen plaatsvinden.

Hoofdstuk 3 van de betreffende wet gaat specifiek in op beschermde soorten. In dit hoofdstuk bestaan drie verschillende beschermingsregimes:

- Artikelen 3.1 t/m 3.4: Vogelsoorten beschermd conform de Europese Vogelrichtlijn.
- Artikelen 3.5 t/m 3.9: Flora- en faunasoorten beschermd conform de Europese Habitatrichtlijn, Bijlage I/II uit het Bonn Verdrag en Bijlage 1 uit het Bern Verdrag.
- Artikelen 3.10, 3.11: Nationaal beschermde soorten vermeld in onderdeel A en B van de Wet natuurbescherming.

Elk van deze regimes heeft zijn eigen verbodsbepalingen en eisen om vrijstelling of ontheffing te verlenen. De verbodsbepalingen zijn te vinden in onderstaand overzicht:

Beschermingsregime soorten Vogelrichtlijn § 3.1 Wn	Beschermingsregime soorten Habitatrichtlijn § 3.2 Wn	Beschermingsregime andere soorten § 3.3 Wn
Art 3.1 lid 1 Het is verboden in het wild levende vogels opzettelijk te doden of te vangen.	Art 3.5 lid 1 Het is verboden soorten in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te doden of te vangen	Art 3.10 lid 1a Het is verboden soorten opzettelijk te doden of te vangen
Art 3.1 lid 2 Het is verboden opzettelijk nesten, rustplaatsen en eieren van vogels te vernielen of te beschadigen, of nesten van vogels weg te nemen	Art 3.5 lid 4 Het is verboden de voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren te beschadigen of te vernielen	Art 3.10 lid 1b Het is verboden de vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren opzettelijk te beschadigen of te vernielen
Art 3.1 lid 3 Het is verboden eieren te rapen en deze onder zich te hebben	Art 3.5 lid 3 Het is verboden eieren van dieren in de natuur opzettelijk te vernielen of te rapen	Niet van toepassing
Art 3.1 lid 4 en lid 5 Het is verboden vogels opzettelijk te storen, tenzij de storing niet van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding van de desbetreffende vogelsoort	Art 3.5 lid 2 Het is verboden dieren opzettelijk te verstoren	Niet van toepassing
Niet van toepassing	Art 3.5 lid 5 Het is verboden plantensoorten in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernielen	Art 3.10 lid 1c Het is verboden plantensoorten in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernielen

Figuur: Overzicht verbodsbepalingen Wet natuurbescherming

Normaliter kan een project of bestemmingsplan geen doorgang vinden wanneer verbodsbepalingen worden overtreden. Echter bestaan een aantal uitzonderingen, waarop verbodsbepalingen niet van toepassing zijn:

- Vrijstelling geldt op basis van een provinciale verordening.
- Gewerkt wordt met een goedgekeurde (Rijksdienst voor Ondernemend Nederland) RVO gedragscode.
- Ontheffing kan worden verleend.

Vrijstelling

Provincies zijn bevoegd af te wijken van de vermelde beschermde soorten uit de Wet Natuurbescherming. De provincie verleent vrijstelling door de betreffende soort op te nemen in de provinciale verordening. Bij vrijstelling dient gekeken te worden of de ‘staat van instandhouding’ van de betreffende soort niet in gevaar komt. Vrijstelling geldt met name voor een aantal algemeen en beschermende voorkomende soorten, waaronder verscheidene knaagdieren, egels, vossen en konijnen. Indien een soort op deze vrijstellingenlijst komt te staan, hoeft bij een nieuwe project of bestemmingsplan niet getoetst te worden aan de verbodsbepalingen.

RVO Gedragscode

Voor diverse (reguliere) activiteiten en ruimtelijke ontwikkelingen kan vrijstelling van toetsing aan een initiatiefnemer worden verleend. Hiervoor dient een initiatiefnemer te handelen conform een gedragscode die is goedgekeurd door de RVO. Het gaat hierbij om onder andere handelingen in het kader van bestendig beheer en onderhoud, bestendig gebruik of ruimtelijke ontwikkelingen. In een dergelijk document wordt beschreven dat zorgvuldig gewerkt dient te worden, zodat geen schade aan beschermde plant- en diersoorten veroorzaakt wordt.

Ontheffing Wet natuurbescherming

Tot slot kan een initiatiefnemer bij de provincie een ontheffing voor soortenbescherming aanvragen om af te wijken van verbodsbepalingen. Om een ontheffing te kunnen krijgen, dient aan de volgende criteria te worden voldaan:

- Geen andere bevredigende oplossing is mogelijk voor de handeling.
- Het project/plan voldoet aan één van de in de wet genoemde belangen.
- De ingreep/handeling resulteert niet in een verslechtering van de 'staat van instandhouding' van de betreffende soort.

Gebiedsbescherming

Om natuurgebieden op Europese schaal te beschermen, is door de Europese Commissie in 1979 de Vogelrichtlijn en in 1992 de Habitatrichtlijn ingevoerd. Vanuit beide richtlijnen is gebiedsbescherming een belangrijke component. Vanuit de Vogelrichtlijn dien(d)en door de lidstaten beschermde leefgebieden voor vogelsoorten aangewezen te worden. Voor de Habitatrichtlijn geldt dit voor alle andere (bedreigde) plant- en diersoorten.

Hoofdstuk 2 van de Wet natuurbescherming behandelt de bescherming van circa 160 Natura 2000-gebieden in Nederland. Voorheen was de rijksoverheid bevoegd gezag, echter is dit sinds de invoering van voorgenoemde wet gedelegeerd naar de provincies. (Ruimtelijke) Ontwikkelingen en nieuwe bestemmingsplannen hebben mogelijk een negatief (significant) effect op de instandhoudingsdoelstellingen van omliggende Natura 2000-gebieden.

Indien dit de verwachting is dient een zogenoemde natuurtoets te worden uitgevoerd om de effecten van de geplande ontwikkelingen in kaart te brengen. Wanneer uit een dergelijke voortoets volgt dat negatieve (significante) effecten niet zijn uit te sluiten, dient aanvullend een verslechteringstoets en/of een passende beoordeling gedaan te worden.

Verslechteringstoets

Een verslechteringstoets wordt uitgevoerd wanneer vanwege de ingreep negatieve effecten zijn te verwachten, die niet significant zijn. In dit onderzoek wordt bekeken welke negatieve effecten kunnen optreden en wat voor impact deze hebben op de kwaliteit van een Natura 2000-gebied. Verder dient aangetoond te worden met welke mitigerende maatregelen de negatieve effecten worden weggenomen of verminderd. Tevens wordt beoordeeld of alsnog een vergunning noodzakelijk is.

Passende beoordeling

Als negatief significante effecten niet zijn uit te sluiten dient een passende beoordeling gedaan te worden. Deze beoordeling dient aan te tonen of de geplande ingrepen resulteren in significante gevolgen voor de instandhoudingsdoelstellingen van een Natura 2000-gebied. Hierbij wordt nader ingegaan op verschillende habitattypen en doelsoorten van een betreffend gebied. Tevens wordt onderzocht welke mitigerende maatregelen nodig zijn om de effecten weg te nemen. Als deze niet zijn weg te nemen kan een vergunning niet verleend worden, tenzij een ADC-toets uitgevoerd kan worden.

ADC-toets

Bij een ADC-toets dient naar een aantal zaken gekeken te worden. Allereerst dient aangetoond te worden dat geen (A)lternatieven voor de ontwikkeling van toepassing zijn. Daarnaast moet een ontwikkeling voldoen aan

(D)wingende redenen van groot openbaar belang. Als laatste dient te worden aangetoond dat het mogelijk is om negatieve effecten te (C)ompenseren voor het aangetaste Natura 2000-gebied.

Bescherming NNN

Het Natuurnetwerk Nederland (NNN), voorheen de Ecologische Hoofdstructuur (EHS) genaamd, bestaat sinds 1990. De rijksoverheid heeft dit netwerk via het Natuurbeleidsplan (1990) en de Nota Ruimte (2005) gerealiseerd. Destijds is dit systeem in het leven geroepen om een samenhangend natuurnetwerk te creëren, van hoogwaardige natuurgebieden en natuurrijke cultuurlandschappen, ter bevordering van de Nederlandse natuur. Momenteel bestaat het NNN uit Natura 2000-gebieden, de vroegere natuurmonumenten en natuurgebieden met een andere status. Deze gebieden zijn onderling verbonden middels ecologische verbindingszones om de migratie van plant- en diersoorten te bevorderen.

Het beleid, beheer en bescherming van deze gebieden ligt sinds 2014 bij de provincies. Provincies verschillen in benadering hoe zij met deze gebieden omgaan; vastgelegd in provinciale (omgevings-) verordeningen. In de praktijk dient voor elk project of bestemmingsplan in en nabij het NNN bepaald te worden wat voor effecten dit kan hebben. Indien negatieve effecten zijn te verwachten geldt het 'Nee, tenzij-principe'. Dit principe geeft aan dat de wezenlijke kenmerken/waarden van een dergelijk gebied niet (significant) mogen worden aangetast. Indien dit toch plaatsvindt, dient middels mitigerende maatregelen en/of een compensatiemaatregelen de schade te worden weggenomen.

Houtkap

In hoofdstuk 3 van de Wet natuurbescherming is bepaald dat Nederlandse bossen beschermd dienen te worden, inhoudende dat niet zonder geldige reden bosareaal gekapt mag worden. Het betreft houtopstanden die voldoen aan de volgende criteria:

- Boomopstanden van > 10 are.
- Rijbeplanting van > 20 bomen.
- Het bosareaal dient zich te bevinden buiten de bebouwde kom.

In de praktijk betekent dit dat wanneer bomen gekapt worden, of een bomenbestand gekapt wordt, hiervoor een melding bij de provincie gedaan dient te worden. Verder geldt een herplantplicht waarvoor geldt dat herplant op hetzelfde perceel gerealiseerd dient te worden of ergens anders. De concrete uitwerking van deze regels verschilt per provincie.

Behalve dat op provinciaal niveau wordt toegezien op de kap van bomenbestanden, wordt op gemeentelijk niveau ook toegezien op de kap van monumentale bomen en/of houtopstanden. Afhankelijk van de gemeente wordt per project gekeken hoe hiermee wordt omgegaan.

Bijlage 2 Impressie plangebied

01

02 Opslag jonge bomen aan de Rijksstraatweg

03 Konijnenhol

04 Japanse duizendknoop op aangevulde grond

05 Japanse duizendknoop

06 Konijnenhol

07 Foto vanuit plangebied richting het zuiden

08 Braamstruweel op aangevulde grond

09 Aangevulde grond

10 Plangebied met woningen ten oosten

11 Foto vanaf dijk richting noordwesten

12 Foto vanaf dijk richting woningen ten westen

13 Foto vanaf dijk

14 woningen ten westen van het plangebied

Geonius.nl

Geonius is een middelgroot interdisciplinair ingenieursbureau met brede expertise binnen de GWW- en bouwsector. Door onze unieke combinatie van vakkennis op het gebied van wegen, geotechniek, milieu, geodesie, water, ruimtelijke ontwikkeling, landschap, archeologie en ecologie zijn wij goed in staat mee te denken met de klant en projecten zelfstandig uit te voeren. Grenzen tussen de verschillende divisies vervagen, waardoor steeds meer projecten integraal door ons worden uitgevoerd.

Geonius hecht veel waarde aan een informele, positieve bedrijfscultuur, het welzijn van medewerkers en maatschappelijke betrokkenheid.

- Wegen
- Geotechniek
- Milieu
- Geodesie
- Water
- Ruimtelijke ontwikkeling
- Landschap
- Archeologie
- Ecologie

GEONIUS